

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 32. De conversione conjugatoru[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

Domino in humilitatis spiritu deservire, hoc ei-
dem liceat, prout Dominus ipsis inspirabit.

11. Similiter ob eandem causam Religioſæ
non ſunt feminæ Canonicæ, ſeu Canoniſſæ,
ut vocant, quæ vivunt exemplo Canonicorum
ſecularium, nec renuntiant propriis, neque ul-
lam profeſſionem emittunt: unde nec ad clau-
ſuram cogi poſſunt, Azorius *lib. 13. Inſtitut. mo-
ral. cap. 9.* Exeuntque libere & nubunt, excep-
tis paucis, ut Abbatiffa, Priore, Sacriſta, Præ-
poſita, Decana, quæ virginitatem vovent, ut
dicunt. Et licet harum ſtatus improbari vide-
atur per Innocentium II. *in can. Pernitioſam*
xvii. quaſt. 2. tamen eam vivendirationem non
eſſe damnaram, eſſe nec approbata ſit, tradit A-
zor. *d. loco.* Item licet Pont. *in Clemens. Attenden-
to De ſtatu Monachor.* velit eas per locorum Or-
dinariorum, ſi exemptæ non fuerint, ſua ſi vero ex-
emptæ fuerint, Apoſtolica auctoritate viſitari;
non intendit tamen per hoc earum ſtatum, Re-
gulam ſeu Ordinem approbare: ſicut nec in *e. In-
demnitatibus & penult. De elect. in 6.* ubi decreto in
Canonicis electionibus præſcripta jubet ſervari
in Abbatiffarum ſeu alio nomine nuncupatarum
Præſectarum. De his plenius videre licet apud
Tholoſanum *Synag. luris univerſi lib. 15. cap. 17.*
n. 9. & apud Zyp. hoc tit. ubi plura etiam tradit de
*earum origine, ac norma vivendi: quæritque i-
bid. num. 7.* an tam Beggiæ, quam hæ Canonicæ
conſeantur perſonæ Eccleſiaſticæ & Religioſæ,
eo ſenſu, quo loca pia & congregations religio-
ſæ dicuntur, ad eum ſcilicet effectum ut ſubſint
Epiſcopo, & coram eo ſtare juri teneantur, nec
foram Epiſcopi declinare valeant.

12. Undecimo, qui Religionem in Monaste-
rio aliquo profeſſi ſunt ad aliud ſtrictioris Re-
gulæ & ſanctioris vitæ tranſire poſſunt, non vero
Religionis laxioris, *e. Sand. 10. &c. Licet 18.*
*hoc tit. Conc. Trid. Seſſ. 25. c. 10. in fine De Regu-
laribus.* Idque non niſi petita prius facultate à
ſuo Præſbitero: qui ſi facultatem neget tranſeun-
di, poterit nihilominus ad aliam Religionem
migrare, *d. e. Licet:* quia unicuique, etiam Re-
ligioſo, liberum eſt eligere vitam duriorum, ut
magis Deo placeat; eſſetque imprudentis Præ-
ſbiteri hoc non admittere.

13. Denique, quod ad numerum attinet re-
cipiendorum ad Monasterium aliquod, Boni-
facius VIII. *in c. Periculoſo & ſand. De ſtatu Regular.*

in 6. ſtatuit, ne in Monasterio feminarum, quod
propriis habet redditus, plures recipiantur, quam
de illius bonis ſive proventibus poſſint ſine pe-
nuria ſuſtentari; aliterque factam receptionem
decrevit, irritam Concil. vero Trident. *Seſſ. 25.*
c. 3. ſtatuit, ut in Monasteriis & domibus tam
virorum quam mulierum, bona immobilia poſ-
ſidentibus, vel non poſſidentibus, is tantum
numerus conſtituatur, & in poſterum conſerve-
tur, qui vel ex redditibus propriis Monaste-
riorum, vel ex conſuetis eleemoſynis commode
poſſit ſuſtentari. Vide Zypæum *Tit. De Regula-
rib. num. 34.* Leſſius *De Jure & Juſt. l. 2. cap. 35. dub.*
12. Gutierrez *lib. 1. Canon. q. 32. num. 61 & ſeqq.*

TITULUS. XXXII.

De Conversione Conjugato-
rum.

1. Alter conjugum, invito altero, ingredi Religio-
nem nequit.
2. Mutuo conſenſu etiam conſummato matrimo-
nio, licet.
3. 4. 5. 6. Quandoque altero etiam invito,

NON tantum cœlibes Monasterium ingre-
di ac Religionem profiteri poſſunt, ſed
& conjugati: de quorum tamen ingreſſu du-
bitari poterat, ex quo Religio votum contineat
caſtitarum, quod matrimonii uſui repugnat.

1. Unde dicendum, conjuges, poſtquam con-
ſummatum fuerit matrimonium, non poſſe
abſque mutuo conſenſu validè profiteri Reli-
gionem: adeo ut, ſi maritus in vita vel igno-
rante uxore profiteatur, reperti ab ea poſſit, co-
gaturque ad uxorem redire ac debitum petenti
reddere, licet illud exigere non poſſit, ſed
quantum in ſe eſt ſervare teneatur caſtitarum.
Vnde mortua uxore non quidem cogendus eſt
redire ad idem monasterium, quamvis ei con-
gruentius eſſet ad ſalutem, ſi rediret, verum
cum alia contrahere matrimonium non po-
teſt

rest, propter votum continentiae semel libere emissum, *c. Quidam 3. & c. Placet 12. h. 1.*

2. Muruo verò & libero consensu conjuges ingredi Religionem possunt: ita tamen, ut maritus consentiente uxore ingredi nequeat, nisi ipsa Religionem aliquam profiteatur, si utique juvenis sit, vel talis, quae in saeculo manens merito de incontinentia possit fieri suspecta. Alioquin si senex sit & sterilis, aut talis, ut sine suspitione manere in saeculo possit, votum sufficit continentiae, in manibus Episcopi emissum, *c. Cum sis 4. & seq. cap. Vxoratus & alius hoc tit.* Et haec omnia fieri debent, auctoritate vel Episcopi, vel Archiepiscopi interposita, *can. Si vir xxvii. q. 2.* Quamvis irrita non sit professio, si aliter facta fuerit: & maritus, consentiente vel sciente ac dissimulante uxore sua, Religionem ingressus & professus, eam mortuam, redire ad saeculum nequit, vel aliam sibi matrimonio copulare, *c. Ex parte 9. & c. Consuluit seq. h. 1.* Vide Less. 2. *De iust. & iure cap. 41. Dubit. 3. n. 23.*

3. Potest tamen certis casibus alter conjugum, altero etiam invito & repugnante, Religionem ingredi. Primum, si matrimonium necdum fuerit consummatum & tum potest unus ad Deum transire, & alteri in saeculo manenti licitum est ad secunda vota transire, *c. Verum 2. c. Ex publico 7. h. 1.*

4. Secundò, etiam post consummatum, secundum probabiliorem sententiam, ingredi uxor potest, si maritus illud per vim contumaxaverit, ante expletos duos menses, qui ei à jure conceduntur, *d. c. Ex publico*: idque ob gravem injuriam, quam eidem sic intulit: ut propterea jure suo privari non debeat, Sanchez 2. *De matrim., Disputas. 23. n. 6. ubi alios citat.* Idem videtur dicendum, si per gravem metum extorserit consummationem, quia similis haec injuria est.

5. Tertio, si alteruter conjugum committat adulterium, tunc alteri innocenti licebit ingredi Religionem, *can. Agathosa xxvii. q. 2. & colligitur ex c. Constitutus, cum duobus seqq. h. 1.* Ut tamen id ordinare progdat, separatio illa auctoritate Judicis & causam cognitam fiat necesse est, partim ad vitandum scandalum, partim ne repeteri possit, & cogi ad redigendum. Quod si alter quoque adulterium occultè commiserit, puta maritus, non poterit uxorem dimittere, ut

Religionem ingrediatur, quia paria delicta mutua compensatione tolluntur, *c. fin. inf. De adulteris.* Idem dicendum, si cognito uxoris adulterio, debitum petierit vel reddiderit, quia sic censetur eidem reconciliatus, ac remissio juris sui, *can. 1. xxxii. q. 1.*

Quartò, si alter incidat in haeresim, & judicio Ecclesiae fiat separatio, potest innocens ad Religionem transire, etiam si ille converti voluerit. Si verò non fuerit facta separatio judicio Ecclesiae, tum tenetur emendatum recipere, nec potest Religionem ingredi, *c. fin. hoc tit. jussus 1. De illa inf. De divorciis.*

TITULUS XXXIII,

De Conversione Infidelium,

1. Infidelis quis hic dicatur.
2. Infidelis conversus restò contrahit cum fidei,

PRAETEREÀ non tantum conjugari fideles, sed & infideles, id est, pagani subinde ad fidem Christianam convertuntur: de quorum proinde conversione dicendum quoque est aliquid.

Infidelis generaliter dici potest quilibet discrepans à fide, quia quidquid à fide discrepat Catholica, fidei Christianae est contrarium, *l. Catholicorum in fine Cod. De iudicis & Caesariis.* Hostien. *in Summa hoc tit.* Hic autem specialiter sumitur pro eo, qui nunquam fidem suscepit, qualis est Judaeus, Paganus, Saracenus, Et idèò haereticus non dicitur converti, sed reverti.

2. Si igitur infidelis convertatur ad fidem, poterit contrahere matrimonium cum fidei, nisi cum adhuc esset in infidelitate, machinatione & dolo maritum ejus occiderit: alioqui si absque machinatione, veluti in bello, occiderit maritum, nihil prohibet, quo minus illam conversus ad fidem in uxorem ducat, *c. 1. h. iii.* Quod si verò alter infidelium (inter quos potest esse matrimonium, ut contractus est civilis,